

Zsidókhhoz írt levél

¹ Miután Isten régen sokszor és sokféleképpen szólt az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által,

² akit mindennek örökösévé tett, aki által a világot is teremtette,

³ aki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, aki hatalma szavával fenntartja a mindenséget, aki minket bűneinktől megtisztított, a mennyei Felségnek jobbjára ült,

⁴ annyival kiválóbb lévén az angyaloknál, amennyivel különb nevet örökölt azoknál.

⁵ Mert kinek mondta valaha is az angyalok közül:

„Én fiam vagy te,
én ma szültelek téged?“

Vagy ezt:

„Én leszek neki atyja,
és ő lesz nekem fiam?“

⁶ Amikor pedig behozza az ő elsőszülöttét a világba, így szól:

„Imádják őt az Isten angyalai.“

⁷ Az angyalokról így szól:

„Az angyalait szelekké teszi,
és szolgálait tűz lángjává.“

⁸ Ámde a Fiúról így:

„A te királyi széked, ó, Isten, megáll örökké.
Igazságnak pálcája a te országodnak
pálcája.

9 Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot, ezért felkent téged az Isten, a te Istened, öröm olajával társaid fölé.

10 Uram, te kezdetben alapítottad a földet és a te kezded alkotása az ég.

11 Azok elvesznek, de te megmaradsz, és azok mind elavulnak, mint a ruha,

12 palásként összehajtod azokat, te pedig ugyanaz maradsz, és esztendeid nem fogynak el.“

13 Melyik angyalnak mondta:

„Ülj az én jobb kezem felől, míg ellenségeidet lábaid zsámolyává teszem.“

14 Vajon ezek nem szolgáló lelkek-e mind, akik azokért küldettek szolgálatra, akik örökölni fogják az üdvösséget?

2

¹ Ezért még inkább szükséges nekünk a halottakra figyelni, hogy el ne sodródjunk.

² Mert ha az angyalok által hirdetett ige olyan erős volt, hogy minden bűn és engedetlenség elvette igazságos büntetését,

³ akkor hogyan menekülünk meg mi, ha nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel? Ezt kezdetben az Úr hirdette, és mindazok, akik hallották, megerősítették számunkra.

⁴ Velük együtt Isten is bizonyosságot tett erről jelekkel, csodákkal és sokféle erővel, a Szentlélek ajándékaival, amelyeket akarata szerint osztott szét.

⁵ Mert nem angyaloknak vetette alá az eljövendő világot, amelyről szólunk.

⁶ Sőt valahol valaki így tett bizonysgot:
Micsoda az ember, hogy megemlékezel róla,
vagy az emberfia, hogy gondod van rá?

⁷ Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál,
dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad
és úrrá tetted kezeid munkáin,

⁸ mindent lábai alá vetettél.

Ha ugyanis mindent alávetett neki, semmit sem hagyott alávetetlenül, de most még nem látjuk, hogy neki minden alávetett.

⁹ Azt azonban látjuk, hogy Jézus, aki egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál, a halál elszenvedéséért dicsőséggel és tisztességgel koronáztatott meg, hogy Isten kegyelméből mindenkiért megízlelje a halált.

¹⁰ Úgy illet ugyanis, hogy az, akiért van a mindenség, és aki által van a mindenség, aki sok fiát vezet dicsőségre, üdvösségük fejedelmét szenvedések által tegye tökéletessé.

¹¹ Mert a megszentelő és a megszenteltek egytől származnak. Ezért nem szégyelli őket atyafiaknak hívni,

¹² amikor ezt mondja:

„Hirdetem a te nevedet az én atyámfiainak,
az anyaszentegyházban mondom neked
dicséretet.”

¹³ És ismét:

„Én őbenne bízom.”

És ismét:

„Íme, itt vagyok én és a gyermekek,
akiket Isten nekem adott.”

¹⁴ Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlóképpen részese lett ezeknek, hogy halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt,

¹⁵ és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak.

¹⁶ Mert nyilván nem angyalokat karolt fel, hanem Ábrahámnak leszármazottait karolja fel.

¹⁷ Ezért mindenben hasonlóvá kellett lennie az atyafiakhoz, hogy könyörülő és hú főpap legyen az Isten előtt való dolgokban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért.

¹⁸ Mivel maga is kísértést szenvedett, segíthet azokon, akik megkísértetnek.

3

¹ Ezért szent atyafiak, a mennyei elhívás részesei, figyeljeteK hitvallásunk apostolára és főpapjára, Jézus Krisztusra,

² aki hú ahhoz, aki őt erre rendelte, ahogyan Mózes is az volt az ő házában.

³ Ő ugyanis nagyobb dicsőségre volt méltó, mint Mózes, mint ahogy a ház építőjének nagyobb a tisztessége, mint a háznak.

⁴ Mert minden háznak van építője, aki pedig mindent felépített, az Isten az.

⁵ Mózes is hú volt az ő egész házában, mint szolgál, bizonyosságául annak, amit hirdetett.

⁶ Krisztus ellenben, mint Fiú áll a maga háza felett. Az Ő háza mi vagyunk, ha a bizodalmat és a reménység dicsekedését mindvégig szilárdan megtartjuk.

⁷ Ezért amint a Szentlélek mondja:

„Ma, ha az ő szavát halljátok,

⁸ meg ne keményítsétek szíveteket, mint az elkeseredéskor,

a kísértés napján a pusztában,

⁹ ahol a ti atyáitok próbára tettek

és megkísértettek engem, bár látták cselekedeteimet.

¹⁰ Ezért negyven esztendeig haragudtam arra a nemzedékre, és ezt mondtam: mindig tévelyegnek szívükben, nem ismerték meg az én utaimat.

¹¹ Ezért megesküdtem haragomban, hogy nem fognak bemenni az én nyugodalmamba.“

¹² Vigyázzatok, atyámfiain, hogy ne legyen közületek senkinek sem hitetlen, gonosz szíve, nehogy az élő Istentől elszakadjon,

¹³ hanem intsétek egymást minden napon, míg tart a ma, hogy egyikőtöket se keményítse meg a bűn csalárdsága.

¹⁴ Mert részeseivé lettünk a Krisztusnak, ha eleitől fogva mind végig szilárdan megtartjuk bizodalmunkat.

¹⁵ Azt mondja ugyanis:

„Ma, ha az ő szavát halljátok,

meg ne keményítsétek a ti szíveteket,

mint az elkeseredéskor.“

¹⁶ Kik keseredtek el, amikor ezt hallották? Nem azok, akik Mózes vezetésével kijöttek Egyiptomból?

¹⁷ Kikre haragudott negyven esztendeig? Nem azokra, akik vétkeztek, akiknek teste elhullott a pusztában?

¹⁸ Kiknek esküdött meg, hogy nem mennek be nyugodalmába? Nem azoknak, akik engedetlenek voltak?

¹⁹ Látjuk is, hogy nem mehettek be hitelenségük miatt.

4

¹ Amíg megvan az Ő nyugodalmába való bemenetel ígérete, óvakodjunk, nehogy valaki közülünk lemaradjon erről.

² Mert nekünk is hirdették az evangéliumot, miképpen azoknak, de nem használt nekik a hallott ige, mert nem párosították hittel azok, akik hallották.

³ Mert mi, hívők, bemegyünk a nyugodalomba, amiképpen megmondta:

„Megesküdtem haragomban,

hogy nem mennek be az én nyugodalmamba,“

jóllehet munkáit a világ teremtése óta befejezte.

⁴ Mert valahol a hetedik napról így szólt: „Munkája után megnyugodott Isten a hetedik napon.“

⁵ Majd ismét: „Nem mennek be az én nyugodalmamba.“

⁶ Mivel áll az, hogy némelyek bemennek abba, azok viszont, akiknek először hirdettetett az evangélium nem mentek be engedetlenségük miatt,

⁷ ismét meghatároz egy napot. Dávid által annyi idő múltán így szól, amint előbb is mondtuk:

„Ma, ha az ő szavát halljátok,

meg ne keményítsétek szíveteket.“

⁸ Mert ha Józsué bevitte volna őket a nyugalomba, nem szólna azután egy másik napról.

⁹ Ezért még van szombatnap nyugalom Isten népe számára.

¹⁰ Mert aki bement Isten nyugodalmába, az maga is megnyugodott munkájától, mint Isten a magáétól.

¹¹ Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugalomba, hogy senki se essék el a hitetlenség hasonló példája szerint.

¹² Mert Isten beszéde élő és ható, élesebb minden kétélű fegyvernél, és áthatol a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, és megítéli a gondolatokat és a szív indulatait.

¹³ Nincs olyan teremtmény, amely nyilvánvaló ne lenne előtte, sőt mindenki mezítelen és leplezetlen az ő szemei előtt. Neki tartozunk számadással.

¹⁴ Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz.

¹⁵ Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki mindenben megkísértetett hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt,

¹⁶ járuljunk azért bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmasságot nyerjük, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.

5

¹ Mert az emberek közül választott minden főpapnak az a rendeltetése, hogy az em-

bereket képviselve Isten előtt, ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért,

² aki képes együtt érezni a tudatlanokkal és tévelygőkkel, hiszen maga is körül van véve gyarlósággal.

³ Ezért nemcsak a népért, de önmagáért is köteles bűnért való áldozatot bemutatni.

⁴ Senki sem szerezheti meg magának ezt a tisztséget, csak akit Isten hív el, mint Áront is.

⁵ Hasonlóképpen Krisztus sem maga dicsőítette meg magát azzal, hogy főpap lett, hanem aki így szólt hozzá:

„Az én fiam vagy te,
ma szültelek téged.“

⁶ Másutt így mondja:

„Te örökkévaló pap vagy,
Melkisédek rendje szerint.“

⁷ Ő testi élete idején könnyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból, és meghallgattatott istenfélelméért.

⁸ Noha Fiú volt, megtanulta abból, amiket szenvedett, az engedelmességet,

⁹ és tökéletességre jutva, örök üdvösség szerzője lett mindazoknak, akik neki engedelmeskednek,

¹⁰ mert Isten őt Melkisédek rendje szerinti főpapnak nevezte.

¹¹ Róla nekünk még sok mondanivalónk van, de nehéz megmagyarázni, mivel restek lettetek a hallásra,

¹² mert noha jelenleg már tanítóknak kellene lennetek, ismét arra van szükségeket, hogy Isten beszédének alapelemeire tanítson valaki titeket, és olyanok lettetek, mint akinek tejre van szüksége és nem kemény eledelre.

¹³ Mert mindenki, aki a tejen él, járatlan az igazság igéjében, mivel kiskorú.

¹⁴ Az érett korúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek már gyakorlott érzéke alkalmas a jó és a rossz között való különbségtételre.

6

¹ Ezért elhagyva a Krisztusról való kezdetleges tanítást, törekedjünk érett korúságra, ne rakjuk le újra alapját a holt cselekedetekből való megtérésnek és az Istenbe való hitnek,

² a mosakodásokról, kézrátételekről, a halottak feltámadásáról és az örök ítéletről szóló tanításnak.

³ Ezt meg is tesszük, ha Isten megengedi.

⁴ Mert az lehetetlen, hogy akik egyszer megvilágosítottak, megízlelve a mennyei ajándékot, és részeseivé lettek a Szentléleknek,

⁵ és megízlelték Istennek jó beszédét és a jövődő világnak erőit,

⁶ de elestek, ismét megújuljanak a megtérésre, mint akik maguknak újra megfeszítik Isten Fiát, és meggyalázzák őt.

⁷ Mert a föld, amely beissza a gyakran ráhulló esőt, és hasznos termést hoz azoknak, akiknek a számára művelik, áldást nyer Istentől.

⁸ Amely pedig tövist és bogáncsot terem, az megvetett és átokra méltó s végül fölégetik.

⁹ De rólatok, szeretteim, ha így szólunk is, ezeknél jobbról vagyunk meggyőződve, hogy eljuttok az üdvösségre.

¹⁰ Mert nem igazságtalan az Isten, hogy elfeledkezne a ti cselekedeteitekről és a szertetről, amelyet neve iránt tanúsítottok, amikor szolgáltatok és szolgáltok a szenteknek.

¹¹ Azt kívánjuk, hogy közületek mindenki ugyanazt a buzgóságot tanúsítsa mindvégig, míg a reménység bizonyossággá nem lesz.

¹² Ne legyetek restek, hanem kövessétek azokat, akik a hit és béketűrés által öröklük az ígéreteket.

¹³ Amikor Isten ígéretet tett Ábrahámnak, mivel nem esküdhetett nagyobbra, önmagára esküdött,

¹⁴ és így szólt: „Bizony megáldván megáldalak téged, és megsokasítván megsokasítlak téged!”

¹⁵ És így, miután béketűréssel várt, elnyerte az ígéretet.

¹⁶ Mert az emberek önmaguknál nagyobbra esküsznek, és náluk minden vitának vége a megerősítésül mondott eskü.

¹⁷ Ezért Isten is még nyomatékosabban akarva megmutatni az ígéret örököseinek döntése változtathatatlan voltát, esküvel kezeskedett arról.

¹⁸ Így e két változhatatlan tény által, amelyekre nézve lehetetlen, hogy az Isten hazudjon, erős vigasztalásunk legyen nekünk, akik

odamenekültünk, hogy megragadjuk az előttünk lévő reménységet,

¹⁹ amely lelkünknek biztos és erős horgonya, amely a kárpit mögé hatol,

²⁰ ahová utat nyitva bement értünk Jézus, aki örökkévaló főpap lett a Melkisédek rendje szerint.

7

¹ Mert ez a Melkisédek, Sálem királya, a felséges Isten papja, aki a királyok leveréséből visszatérő Ábrahámmal találkozott és őt megáldotta,

² akinek tizedet is adott Ábrahám mindenből, aki először is, ha nevét magyarazzuk, az igazság királya, azután pedig Sálem királya, azaz a békesség királya is,

³ aki apa, anya nélkül, nemzetség nélkül való, sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, de miután hasonlónak lett az Isten Fiához, pap marad örökké.

⁴ De nézzétek, milyen nagy ő, akinek Ábrahám pátriárka tizedet adott zsákmányából.

⁵ Akik Lévi fiai közül nyerik el a papságot, szintén van parancsuk arra, hogy a törvény szerint tizedet szedjenek a néptől, azaz az ő atyafiaiktól, jóllehet ők is Ábrahámtól származtak,

⁶ de az, aki nem az ő nemzetségükből való, mégis tizedet vett Ábrahámtól, és az ígélet birtokosát megáldotta,

⁷ pedig nem lehet vitás, hogy a nagyobb áldja meg a kisebbet.

⁸ Itt halandó emberek szednek tizedet, ott ellenben az, akiről bizonyágunk van, hogy él.

⁹ És hogy úgy mondjam, Ábrahám személyében a tizedet szedő Lévi is tizedet adott,

¹⁰ mert jelen volt már atyja ágyékában, amikor annak elébe ment Melkisédek.

¹¹ Ha tehát a lévita papság által elérhető volna a tökéletesség, (mert a nép ez alatt kapta a törvényt), mi szükség még azt mondani, hogy más pap támadjon Melkisédek rendje szerint és ne az Áron rendje szerint?

¹² Mert a papság megváltozásával szükségképen megváltozik a törvény is.

¹³ Mert az, akiről ezeket mondjuk, az más nemzetségből származott, amelyből senki sem szolgált az oltárnál,

¹⁴ mert nyilvánvaló, hogy a mi Urunk Júdából támadt, amely nemzetségre nézve Mózes semmit sem szólt a papságról.

¹⁵ És az még inkább nyilvánvaló, ha Melkisédekhez hasonlóan támad más pap,

¹⁶ aki nem a testi leszármazás törvénye szerint, hanem az örökkévaló élet ereje szerint lett pappá.

¹⁷ A bizonyágtétel így szól:

„Te pap vagy örökké,
a Melkisédek rendje szerint.“

¹⁸ Mert az előbbi parancsolat eltöröltetik, mivel erőtlen és haszontalan.

¹⁹ A törvény ugyanis semmiben sem vezetett tökéletességre, de egy jobb reménységet

ébreszt, amely által közeledünk Istenhez.

²⁰ Jézus nem eskü nélkül lett pappá, (amazok meg eskü nélkül lettek papokká,)

²¹ hanem annak esküjével, aki azt mondta neki:

„Megesküdött az Úr,

és nem bánja meg,

te pap vagy örökké Melkisédek rendje szerint.“

²² Ezért tehát Jézus jobb szövetségnek lett kezesévé.

²³ Azok jöllehet többen lettek papokká, mert a halál miatt nem maradhattak meg.

²⁴ Ő viszont, minthogy örökké megmarad, változhatatlan a papsága.

²⁵ Ezért Ő mindenképen üdvözítheti is azokat, akik általa járulnak Istenhez, mert Ő mindenkor él, hogy esedezzék értük.

²⁶ Mert ilyen főpap illet hozzánk, aki szent, ártatlan, szeplőtlen, bűn nélküli, és aki magasabbra jutott az egeknél.

²⁷ Neki nincs szüksége arra, hogy mint a főpapok napról-napra saját bűneiért mutasson be áldozatot, és csak azután a népéért, mert ezt egyszer s mindenkorra megcselekedte, amikor önmagát föláldozta.

²⁸ Mert a törvény gyarló embereket rendelt főpapokká, a törvény utáni eskü szava pedig az örökre tökéletes Fiút.

8

¹ A legfontosabb azokra nézve, amiket mondtunk az, hogy olyan főpapunk van, aki a mennyi Felség királyi székének jobbára ült,

² mint a szent helynek és az igazi sábornak szolgája, amelyet az Úr és nem ember épített.

³ Mert minden főpapot ajándékok és áldozatok bemutatására rendelnek, ezért szükséges, hogy legyen valamije, amit áldozatul vigyen.

⁴ Ha tehát a földön volna, még csak pap sem lehetne, mert már vannak papok, akik a törvény szerint áldozati ajándékokat mutatnak be,

⁵ Ezek a mennyei dolgok képmásának és árnyékának szolgálnak, ahogyan Isten mondta Mózesnek, amikor fel akarta állítani a sábornak: „Meglásd – így szólt –, hogy mindent arra a mintára készíts, amelyet a hegyen láttál.”

⁶ Most azonban a mi főpapunk annyival kiválóbb szolgálatot nyert, amennyivel jobb szövetségnek közbenjárója, amely jobb ígéretnek alapján kötött.

⁷ Mert ha az első kifogástalan lett volna, nem került volna sor a másodikra.

⁸ Mert megdorgálva őket így szól:

„Íme, napok jönnek, ezt mondja az Úr, és Izrael házával és Júda házával új szövetséget kötök.

⁹ Nem olyan szövetséget, amelyet kötöttem

az ő atyáikkal azon a napon,

amikor kézen fogtam őket,

hogy kivezessek Egyiptomból.

Mivel ők nem maradtak meg az én

szövetségemben, azért én sem,

törődtem velük“

– ezt mondja az Úr.

¹⁰ „Ez lesz az a szövetség, amelyet kötök Izrael

házával ama napok múltán – így szól az Úr –
törvényemet adom elméjükbe,
és az ő szívükbe írom be azokat,
és Istenük leszek,
ők pedig népem.

11 Akkor senki sem tanítja az ő felebarátját
és atyjafiát ezt mondva: Ismerd meg az Urat!
Mert mindnyájan megismernek engem,
kicsik és nagyok egyaránt.

12 Mert megkegyelmezek álnokságuknak,
és bűneikről és gonoszágukról nem
emlékezem meg.“

13 Amikor az újról beszél, óvá tette az elsőt,
ami pedig elavult, közel van az enyészethez.

9

1 Az első szövetségnek is volt istentiszteleti
rendtartása és földi szent helye.

2 Mert sátorot építettek, amelynek első
részében volt a gyertyatartó, meg az asztal
és azon a szent kenyerek. Ezt nevezték
szentélynek.

3 A kárpiton túl is volt egy sátor, amelyet
szentek szentjének neveztek.

4 Ebben volt az arany füstölő oltár és a
szövetség ládája minden felől beborítva aran-
nyal. Ebben volt az aranykorsó mannával tele, és
Áron kihajtott vesszeje, meg a szövetség táblái.

5 Fölötte pedig a dicsőség kerubjai, amelyek
beárnyékolják az engesztelés helyét, amiről
most nem szükséges külön szólni.

⁶ Ezeket így elrendezve, az első sátorba mindenkor bejárnak a papok az istentisztelet elvégzésére.

⁷ A másodikba azonban egy-egy évben egyszer, csak maga a főpap mehet be azzal a vérrel, amelyet magáért és a nép bűneiért áldoz.

⁸ A Szentlélek ezzel azt jelenti ki, hogy még nem nyílt meg a szentély útja, mert még fennáll az első sátor,

⁹ ami példázat a jelenkori időre, hogy olyan ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek nem képesek lelkiismeretében tökéletessé tenni a szolgálattevőt.

¹⁰ Éppen úgy, ahogy az ételek, italok, meg különböző tisztálkodási szertartások csak külső rendelkezések, amelyek csak az új rendelkezés idejéig kötelezők.

¹¹ Krisztus pedig, mint a jövődőló javak főpapja, nagyobb és tökéletesebb, nem kézzel csinált, azaz nem evilágból való sátoron keresztül jelent meg.

¹² Nem bakok és tulkok vérével, hanem tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, örök váltságot szerezve.

¹³ Mert ha a bakoknak és bikáknak vére, meg a tehén hamva a tisztátalanokra hintve megszentel, úgyhogy külsőleg megtisztulnak,

¹⁴ mennyivel inkább Krisztusnak vére, aki az örökkévaló Lélek által önmagát ártatlanul áldozta fel Istennek, megtisztítja a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy az élő Istennek szolgáljatok.

¹⁵ Így tehát egy új szövetség közbenjárója lett Ő, hogy meghalva az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságáért, az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökségnek ígérését.

¹⁶ Mert ahol végrendelet van, szükséges, hogy a végrendelező halála bekövetkezzék.

¹⁷ Mivel a végrendelet csak halál esetén érvényes. Ha pedig él a végrendelező, akkor nem érvényes.

¹⁸ Innen van az, hogy az első szövetséget sem kötötték meg vér nélkül.

¹⁹ Mert amikor Mózes a törvény szerint minden parancsolatot elmondott az egész népnek, vette a borjúknak és bakoknak vérért, vízzel és vörös gyapjúval meg izsóppal együtt és meghintette magát a könyvet és az egész népet,

²⁰ és ezt mondta: „Ez annak a szövetségnek vére, amelyet Isten számotokra rendelt.”

²¹ Majd a sátort is és az istentiszteletre való összes edényeket hasonlóképpen meghintette vérrel.

²² A törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.

²³ Ezért szükséges volt, hogy a mennyei dolgok képmásait ezekkel tisztítsák meg, a mennyei dolgokat azonban ezeknél különb áldozatokkal.

²⁴ Mert Krisztus nem kézzel csinált szentélybe, az igazinak csak másolatába ment be, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt megjelenjék értünk.

²⁵ Nem azért, hogy sokszor adja magát áldozatul, mint ahogy a főpap évenként bemegy

a szentélybe vérrel,

²⁶ mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ teremtése óta. Így pedig csak egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt.

²⁷ És amiképpen elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következék,

²⁸ azonképpen Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor majd nem a bűn miatt jelenik meg azoknak, akik őt várják üdvösségükre.

10

¹ Mivelhogy a törvény az eljövendő javaknak csak árnyéka és nem pedig a dolgok valóságos képe, ezért azokkal az áldozatokkal, amelyeket esztendőnként szüntelenül bemutatnak sohasem képesek tökéletességre juttatni az odajárulókat.

² Különben megszűnt volna az áldozás, hiszen akik áldoztak és egyszer megtisztultak, nem éreztek volna bűntudatot.

³ De az áldozatok évről-évre emlékeztetnek a bűnökre.

⁴ Mert lehetetlen, hogy a bikák és bakok vére eltörölje a bűnöket.

⁵ Ezért a világba való jövetelekor így szól az Úr:

„Áldozatot és ajándékot nem akartál,
de testet alkottál nekem.

⁶ Égő és bűnért való áldozatot
nem kedveltél.

7 Akkor ezt mondtam: Íme itt vagyok, amint a könyvtekercsben írva van rólam hogy cselekedjem, ó, Isten, a te akaratodat.“

8 Előbb ezt mondta: „Áldozatot és ajándékot, égő és bűnért való áldozatokat nem akartál, sem nem kedveltél, amiket a törvény szerint mutatnak be.“

9 Később így szólt: „Íme, itt vagyok, hogy cselekedjem a te akaratodat.“ Eltörli az elsőt, hogy életbe léptesse a másodikat.

10 Ez az akarat megszentel minket egyszer s mindenkorra, Jézus Krisztus testének feláldozása által.

11 Minden pap naponként szolgálatban áll, és sokszor mutatja be ugyanazokat az áldozatokat, amelyek sohasem képesek eltörölni a bűnöket.

12 Ő azonban egyetlen áldozattal áldozott a bűnökért, és mindörökre az Isten jobbjára ült,

13 várva, hogy ellenségei zsámolyul vetessenek lábai alá.

14 Mert egyetlen áldozatával örökre tökéletessé tette a megszentelteket.

15 Bizonyoságot tesz pedig erről nekünk a Szentlélek is, mert előre megmondta:

16 „Ez az a szövetség, amelyet kötök velük ama napok múltán“ így szól az Úr.

„Törvényemet szívükbe adom,
és elméjükbe írom be azokat.“

17 Azután így szól:

„Az ő bűneikről és álnokságukról
többé meg nem emlékezem.“

¹⁸ Ahol pedig bűnbocsánat van, ott nincs többé bűnért való áldozat.

¹⁹ Mivel tehát, atyámfiai, bizodalmunk van a szentélybe való bemenetelre a Jézus vére által,

²⁰ azon az úton, amelyet Ő szentelt nekünk, mint új és élő utat, a kárpit, azaz az Ő teste által,

²¹ és mivel nagy papunk van, aki az Isten háza felett áll,

²² járuljunk hozzá igaz szívvel, a hitnek teljességével, mint akiknek szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől,

²³ és testük meg van mosva tiszta vízzel. Tartsuk meg a reménység hitvallását tántoríthatatlanul, mert hű az, aki ígéretet tett.

²⁴ És ügyeljünk arra, hogy egymást szeretetre és jócselekedetekre ösztönözzük.

²⁵ El nem hagyva a magunk gyülekezetét, ahogyan szokásuk némelyeknek, hanem intvén egymást, annyival is inkább, mert látjátok, hogy ama nap közeledik.

²⁶ Mert ha szándékosan vétkezünk az igazság megismerése után, akkor nincs többé bűneinkért való áldozat,

²⁷ hanem az ítéletnek valami félelmes várása és a tűz lángja, amely megemészti az ellenszegülőket.

²⁸ Aki megveti a Mózes törvényét, az két vagy három tanúvallomása alapján irgalom nélkül meghal.

²⁹ Gondoljátok meg, mennyivel súlyosabb büntetésre méltó az, aki az Isten Fiát lábbal

tapodja, és a szövetség vérét, amellyel megszenteltetett, tisztátalannak tartja, és a kegyelem Lelkét megveti.

³⁰ Mert ismerjük azt, aki így szólt: „Enyém az ítélet, én megfizetek.” És ismét: „Az Úr megítéli az ő népét.”

³¹ Rettenetes az élő Isten kezébe esni.

³² Emlékezzetek pedig vissza a régebbi napokra, amelyekben, miután megvilágosodtatok, sok szenvedéssel teljes küzdelmet állottatok ki,

³³ amikor egyfelől gyalázásokkal és nyomorgatásokkal nyilvánosság elé hurcoltak titeket, másfelől társai lettetek azoknak, akik így jártak.

³⁴ Mert a foglyokkal is együtt szenvedtetek, és vagyontok elrablását örömmel fogadtátok, mivel tudtátok, hogy jobb és maradandóbb vagyontok van a mennyben.

³⁵ Ne dobjátok el tehát bizodalmatokat, amelynek nagy jutalma van.

³⁶ Mert béketűrésre van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedve elnyerjétek az ígéretet.

³⁷ Mert még „egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik.

³⁸ Az igaz ember pedig hitből él.

És aki meghátrál,

abban nem gyönyörködik a lelkem.”

³⁹ De mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.

11

¹ A hit pedig a remélt dolgokban való szilárd bizodalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés.

² Ezzel szereztek jó tanúbizonyságot a régiek.

³ Hit által értjük meg, hogy a világot Isten igéje teremtette, hogy ami látható, a láthatatlanból állt elő.

⁴ Hit által vitt Ábel értékesebb áldozatot Istennek, mint Kain, és ezáltal nyert bizonyágot arról, hogy ő igaz, mert Isten bizonyágot tett áldozati ajándékáról, úgyhogy hite által még holta után is beszél.

⁵ Hit által ragadtatott el Énók, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mert az Isten elragadta őt. Elragadtatása előtt azonban bizonyágot nyert arról, hogy kedves volt Istennek.

⁶ Hit nélkül pedig senki sem lehet kedves Isten előtt, mert aki Isten elé járul, hinnie kell, hogy Ő létezik és megjutalmazza azokat, akik Őt keresik.

⁷ Hit által kapott kijelentést Noé a még nem látott események felől és háznépe megtartására bárkát készített. Így ítélte meg a világot és lett a hitből való igazság örököse.

⁸ Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet örökségül fog kapni. És elindult, de nem tudta hová megy.

⁹ Hit által költözött az ígéret földjére, mint idegenbe, sátrakban lakott Izsákkal és Jákóbbal, ugyanannak az ígéretnek örökös társaival.

¹⁰ Mert várta a szilárd alapokra épülő várost, amelynek építője és alkotója az Isten.

¹¹ Hit által nyert erőt Sára is, hogy idős kora ellenére gyermeke legyen, mert húnek tartotta azt, aki az ígéretet tette

¹² Ezért attól az egytől, mégpedig mintegy elhalttól származtak olyan sokan, mint az ég csillagai, és mint a tenger partja mellett a fövény, amely megszámlálhatatlan.

¹³ Hitben haltak meg ezek mind, nem nyerve el az ígéreteket, hanem csak látták és üdvözölték azokat, és vallást tettek arról, hogy idegenek és vándorok a földön.

¹⁴ Mert akik így szólnak, nyíltan kijelentik, hogy hazát keresnek.

¹⁵ És ha arra a hazára gondoltak volna, amelyből kijöttek, lett volna idejük visszatérni.

¹⁶ Így azonban jobb után vágyakoztak, tudniillik a mennyei után. Ezért nem szégyelli az Isten, hogy őt Istenüknek nevezzék, mert nekik készített várost.

¹⁷ Hit által áldozta fel Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egyszülöttét vitte áldozatul, ő, aki az ígéreteket elnyerte,

¹⁸ akinek megmondattott: Izsáktól lesznek utódaid.

¹⁹ Úgy gondolkozott ugyanis, hogy Isten a halálból is képes őt feltámasztani. Éppen ezért példaképen visszakarta őt.

²⁰ Hit által áldotta meg Izsák Jákóbot és Ézsaut az eljövendőkre nézve.

21 Hit által áldotta meg a haldokló Jákób József mindegyik fiát, és botja végére hajolva imádkozott.

22 Hit által emlékezett meg élete végén József Izrael fiainak kivonulásáról, és rendelkezett teteme felől.

23 Hit által rejtegették Mózeset szülei születése után három hónapig, mivel látták, hogy szép a gyermek, és nem félték a király parancsától.

24 Hit által tiltakozott Mózes, amikor felnövekedett, hogy a fáraó leánya fiának mondják.

25 Mert inkább választotta az Isten népével való együtt sanyargatást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét.

26 Mert Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartotta a Krisztusért való gyalázatot, mert a megjutalmazásra tekintett.

27 Hit által hagyta el Egyiptomot, nem félve a király haragjától, mert erős szívű volt, mintha látta volna a láthatatlant.

28 Hit által rendelte el a pászkát és a vérrel való meghintést, hogy az öldöklő angyal ne bánthassa az elsőszülötteket.

29 Hit által keltek át a Vörös-tengeren, mint valami szárazföldön, amit az egyiptomiak is megpróbáltak, de elmerültek.

30 Hit által omlottak le Jerikónak kőfalai, amikor azokat hét napon át körüljárták.

31 Hit által nem vezett el az engedetlenekkel együtt Ráháb, a parázna nő, amikor a kémeket békességgel befogadta.

³² És mit mondjak még? Hiszen kifogynék az időből, ha szólnék Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról.

³³ Akik hit által országokat győztek le, igazságot cselekedtek, az ígéreteket elnyerték, az orozlánok száját betömték.

³⁴ Kicoltották a tűz erejét, megmenekültek a kard életől, felerősödtek a betegségből, erősek lettek a háborúban, megfutamították az idegenek seregét.

³⁵ Az asszonyok feltámadás útján visszakapták halottaikat, másokat viszont kínpadra vontak, mivel nem fogadták el a szabadulást, hogy dicsőségesebb feltámadásban legyen részük.

³⁶ Mások pedig megszegyenítések és megoszoroztatások próbáját állták ki, sőt még bilincseket és börtönt is.

³⁷ Megkövezték őket, kínpróbát szenvedtek, szétfűrészelték, kardélre hányták őket. Juhoknak és kecskéknak bőrében bujdosnak, nélkülözve, nyomorgattatva, gyötörtetve,

³⁸ akikre nem volt méltó a világ. Bujdosnak pusztákon és hegyeken, barlangokban és a föld szakadékaiban.

³⁹ És mindezek, noha hit által jó bizonyágot nyertek, nem teljesült be rajtuk az ígélet.

⁴⁰ Mert Isten felőlünk valami jobbról gondoskodott, hogy nélkülünk ne jussanak tökéletességre.

12

¹ Ezért tehát mi is, akiket a bizonyágtevőknek

ilyen nagy fellege vesz körül, félretéve minden akadályt és a bennünket megkörményező bűnt, kitartással fussuk meg az előttünk lévő pályát,

² nézve a hit fejedelmére és bevégezőjére, Jézusra, aki az előtte lévő öröm helyett, nem törődve a gyalázattal, kereszthalált szenvedett, s az Isten királyi székének jobbára ült.

³ Gondoljatok azért, órá, aki ilyen ellene irányuló támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy lelketekben ellankadva el ne csüggedjete.

⁴ Mert még nem álltatok ellen vérig a bűn ellen harcolva.

⁵ És ne feledkezzetek el az intésről, amely nektek, mint fiaknak szól:

„Fiam ne vesd meg az Úr fenyítését,
és ne csüggedj el, ha dorgál téged.

⁶ Mert akit szeret az Úr, azt megdorgálja,
és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.“

⁷ Ha a fenyítést elszenveditek, akkor úgy bánik veletek az Isten, mint fiaival mert melyik fiú az, akit nem fenyít az apa?

⁸ Ha pedig fenyítés nélkül valók vagytok, amelyben mindenki részesül, akkor fattyak vagytok, nem fiak.

⁹ Aztán: testi atyáink fenyítették minket és becsültük őket, nem kell-e sokkal inkább engedelmeskedni a lelkek Atyjának, hogy éljünk?

¹⁰ Mert azok kevés ideig, tetszésük szerint fenyítették, Ő pedig a mi javunkra, hogy szentségében részesüljünk.

¹¹ A jelenben semmiféle fenyítés nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ám utóbb

az igazság békességes gyümölcsét adja azoknak, akik elviselték.

¹² Ezért tehát a lecsüggesztett kezeket és a rogyadozó térdeket egyenesítsétek föl,

¹³ és egyenesen járjatok, hogy a sánta el ne botoljék, sőt inkább meggyógyuljon.

¹⁴ Törekedjete mindenki iránt a békességre és a szent életre, amely nélkül senki sem láthatja meg az Urat.

¹⁵ Vigyázzatok arra, hogy Isten kegyelmétől senki el ne szakadjon, nehogy a keserűségnek gyökere fölnövekedve bajt okozzon, és így sokakat megfertőzzön.

¹⁶ Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egy tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát.

¹⁷ Mert tudjátok, hogy később, amikor örökölni akarta az áldást, elutasításban volt része, mert nem találta meg a megtérés útját, noha könnyhullatással kereste azt.

¹⁸ Mert ti nem járultatok megtapintható hegyhez, lángoló tűzhöz, sűrű homályhoz, sötétséghez és szélvészhez,

¹⁹ vagy trombitaharsogáshoz és szózatok hangjához, amelyet akik hallottak, kérték, hogy ne szóljon többé hozzájuk.

²⁰ Mert nem bírták elviselni a parancsot: „Még ha állat is ér a hegyhez, meg kell kövezni!”

²¹ Olyan rettenetes volt a látvány, hogy Mózes is ezt mondta: „Megijedtem és remegek.”

²² De ti Sion hegyéhez járultatok, az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az

angyalok ezreihez,

²³ az elsősülöttek seregéhez és egyházához, akik be vannak írva a mennyben, és mindenkinnek bírójához, Istenhez és a tökéletességre jutott igazak lelkéhez,

²⁴ és az újszövetség közbenjárójához, Jézushoz, és a meghintés véréhez, amely kegyelmesebben beszél, mint Ábel vére.

²⁵ Vigyázzatok el ne utasítsátok azt, aki szól! Mert ha azok nem menekültek meg, akik a földön szólót visszautasították, sokkal kevésbé mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyből szól,

²⁶ akinek szava egykor megrendítette a földet, most pedig ezt ígéri: „Még egyszer megrendítem nemcsak a földet, de az eget is.”

²⁷ Az a „még egyszer” pedig jelenti a változékony dolgoknak, vagyis a teremtményeknek megváltozását, hogy megmaradjon, ami változtathatatlan.

²⁸ Mivel mi változtathatatlan országot kaptunk, hálásak legyünk, és Istennek tetsző módon, kegyességgel és félelemmel szolgáljunk.

²⁹ Mert a mi Istenünk emésztő tűz.

13

¹ A testvéri szeretet maradjon meg.

² A vendégszeretetről el ne feledkezzetek, mert ezáltal egyesek tudtukon kívül angyalokat vendégeltek meg.

³ Emlékezzetek meg a foglyokról, mintha fogolytársak volnátok, a gyötrődőkről, mint akik magatok is testben vagytok.

⁴ Legyen megbecsült minden tekintetben a házasság, és a házassélet legyen tiszta! A paráznákat és házasságtörőket megítéli az Isten.

⁵ Fösvénység nélkül való legyen magatartásotok, elégedjete meg azzal, amitek van, mert Ő mondta:

„Nem hagylak el,
el sem távozom tőled.“

⁶ Úgyhogy bizakodva mondjuk:

„Az Úr az én segítségem, nem félek.
Ember mit árthat nekem?“

⁷ Emlékezzetek meg előljáróitokról, akik Isten igéjét hirdették nektek, figyeljete életük végére és kövessétek hitüket.

⁸ Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

⁹ Különbféle idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezetni, mert jó, ha kegyelemtől erősödik meg a szív, nem ennivalókkal, amelyeknek semmi hasznát sem veszik azok, akik velük élnek.

¹⁰ Van oltárunk, amelyről nincs joguk enni azoknak, akik a sátorban szolgálnak.

¹¹ Mert amely állatok vérét a főpap beviszi a szentélybe a bűnért, azoknak testét megégetik a táboron kívül.

¹² Ezért Jézus is, hogy megszentelje az ő tulajdon vére által a népet, a kapun kívül szenvedett.

¹³ Menjük tehát ki hozzá a táboron kívülre, az Ő gyalázatát hordozva.

¹⁴ Mert nincs itt maradandó városunk, hanem a jövődőt keressük.

¹⁵ Ezért általa vigyük a dicséret áldozatát mindenkor Isten elé, vagyis az ő nevééről vallást tevő ajkaink gyümölcsét.

¹⁶ A jótékonyaságról és az adakozásról ne feledkezzetek meg, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.

¹⁷ Engedelmeskedjete elöljáróitoknak és fogadjatok szót, mert ők vigyáznak lelketekre, mint számadók. Így majd örömmel teszik és nem bánkódva, mert ez nem használna nektek sem.

¹⁸ Imádkozzatok értünk! Mert meg vagyunk győződve arról, hogy tiszta a lelkiismeretünk, hiszen mindenben igyekszünk tisztességesen eljárni.

¹⁹ Annál inkább kérlek erre titeket, hogy mihamarabb visszajuthassak hozzátok.

²⁰ A békesség Istene pedig, aki kihozta a halálból a juhoknak nagy pásztorát, az örök szövetség vére által, a mi Urunkat, Jézust,

²¹ tegyen készségesekké titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az ő akaratát és munkálja bennünk azt, ami kedves előtte a Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön örökké. Ámen.

²² Kérlek pedig titeket, atyámfiai, szívleljétek meg ezt az intó beszédet, hiszen csak röviden írtam nektek.

²³ Tudjátok meg, hogy a mi atyánkfia, Timóteus, kiszabadult, és ha hamarosan megjön, vele együtt meglátogatlak titeket.

²⁴ Köszöntsétek minden elöljárótokat és a szenteket is mind. Köszöntenek titeket az Olaszországból valók.

²⁵ Kegyelem mindnyájatokkal!

Biblica® Nyitott Újszövetség: élet, igazság és világosság

Hungarian: Biblica® Nyitott Újszövetség: élet, igazság és világosság (New Testament) of Hungary

copyright © 2021 Biblica, Inc.

Language: Magyar

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Nyitott Újszövetség: élet, igazság és világosság™

Copyright © 2003 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Hungarian New Testament: Life, Truth and Light™

Copyright © 2003 by Biblica, Inc.

A "Biblica" egy, az USA Szabadalmi és Védjegy Hivatala által bejegyzett névjegy a Biblica, Inc. tulajdona. Felhasználása engedéllyel történt.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 29 Jan 2022
e6e1ced0-ac02-54fc-9458-ebc4c89f72c7